

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE ECCLIESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quomodo Marinus apud Caesariam martyrium paßus sit, & de historia
Astirii, & de miraculis magnificentiae Seruatoris nostri apud Paneadem, &
de throno Iacobi fratris Domini. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

Quinam episcopi illo tempore clauerunt.

CAP. XIII.

Eodem tempore Xystus Romanam adhuc rexit eccliam: Antiochenam autem post Fabium, Demetrianus: Cæsariensem Cappadociæ Firmilianus. Ecclesiis porro in ponto præfuerunt Gregorius, & eius frater Athenodorus, Origenis discipuli. Cæsarea Palestina, defuncto Theoctisto, Doninus capit episcopatu: ex quo temporis interualllo interposito, cum iste discessisset e vita, Theotecnus, qui nostra etate vixerit, successor in ei^o collocatur loco. Iste etiam in Origenis schola educatus fuit. Quinetiam Mazabane morte consopito, Hymenaeus, qui multis annis, nostro hoc æui curriculo, magna cum laude vixerit, Hierosolymitani episcopatus sedem obtinuit.

Quomodo Marinus apud Cæsariam martyrium passus fit,

& de historia Astirii, & de miraculis magnificientie Seruatoris nostri apud Paneadem,

& de throno Iacobi fratris Domini.

CAP. XIV.

Iisdem temporibus, cum pax in ecclesiis ubique vigeret, Marinus unus ex his, qui in exercitu Romano magnum decus & honorē fuissent consecuti, vir & generi illustris, & diuinitatis locuples, propter testimonium Christi, Cæsarea Palestinae de causa capite damnatus fuit. Est quidam honos apud Romanos, qui κλῆμα appellatur: quem qui adipiscantur, eos Centuriones fieri aiunt. Cum locus vacaret, ordo postulabat, ut Marinus eo dignitatis gradu potiretur. Marinum igitur ad hunc honorem elatum, alias pro tribunali comparens, in crimen vocatum quod erat Christianus, tum quod imperatoribus non immolauit: ac propterea, inquit, ex veterum legum institutis, illi non licet eum dignitatis gradum apud Romanos adipisci, sed illud, quicquid est muneris, mihi iure impertiri debet. Vnde iudex commotus (Achius hic erat gener) primo sciscitus est, cuiusnam sententiae & religionis esset Marius. Quem ut animaduertit, constanter se Christianum esse confitentem, trium

trium horarum spatium ei ad deliberandum dat. Hunc
è iudicio egressum Theotecnus, qui illic erat episcopus,
ad se colloquendi causa invitatus: & prehensa manu,
recta deducit in ecclesiam. Quem cum interius ad ipsum
sanctuarium collocauisset, laeva paululum in alteram
partem dimota, gladium, quo cingebatur, ostendit, si-
mulque diuinorum euangeliorum librum adferens, ex
aduerso proponit: præcipitq; ut ex illis duobus, quod
magis esset ex animi sententia deligeret. Vbi vero absque
cunctatione porrecta manu dextera, sacrum librum ac-
cepit, Theotecnus sic illum affatur. Tene & adheresce
Deo. Sic enim ab eo roboratus, quod in optatis est, pro
certo assequere. Abi in pace. Illum statim inde redeun-
tem præco pro tribunali aduocat. Iam enim tempus illi
præstitutum ad deliberandum, erat completum. Sistit se
pro tribunali: qui cum maiorem iam, quam antea fidem
ardorem, ac studium declarasset, actum inde, ut erat
ad mortem recta abductus, martyrio excessit è vita.
Astyrus etiam vir è senatorum Romanorum numero,
cum imperatoribus in primis charus, tum omnibus &
nobilitatis, & facultatum gratia conspicuus, in eadem
ciuitate propter diuinam animi propensionem, quam
tam libere erga veram pietatem declarasset, omniu[m]
sermone celebratur: qui cum martyrii ipso mortis arti-
culo præsto adesset, simul atque è vita migrarat, Ca-
dauer tollit, splendida & pretiosa obtegit veste: atque
humoris impositum, inde deportat, quod cum magni-
fico & sumptuoso linteo inuoluisset, decenti sepulchro
condidit. Huius viri familiares, qui hucusque vitam
produxerunt, cum alia infinita præclara eius facta me-
morant, tum istud in primis, quod sequitur, quodquo
plenum est admirationis. Cæsareæ Philippi, quam
Phænices Paneada vocant, fertur victimam quandam
in fontes, qui illic ex radicibus montis Panei prorumpunt (ex quibus Iordanem profluere dicitur) in qua-
dam die festi gentilium celebritate magnatam, con-
iici: atque eam Dæmonis vi ac potestate mirandum
in modum ab eorum aspectu euanscere, miracu-
lumque videri præsentibus valde memorabile.

Quibus

EVSEBII HISTORIAE

Quibus dum geregabantur, Astyrium quodam tempore
forte interfuisse. Ac eum videret tam multos illius rei
admiratione obstupefactos, eorum erroris admodum
misertum esse. Deinde sublatis in cœlum oculis, Deum
omnium rerum moderatorem per Christum supplicem
precatum, ut dæmonium illud, quod populum tanto er-
tore cæcavisset, comprimeret, ipsum à fraude ac fallacijs,
quas hominibus solet intendere coerceret. Hoc modo
cum Deum orauisset, repentinò victimam fontibus su-
pernataisse: atq; ita rem illam, quam tantopere mirari cō-
sueuerant, in nihilum interisse, usque adeo ut nullum in
posterum in eo loco ex ea omnino ederetur miraculum.
Sed quoniam in huīs ciuitatis mentionem incidi, opera
pretium arbitror historiam hoc loco citare, quæ digua
planè videtur, quam memoria ad posteritatem commē-
demus. Mulierem illam sanguinis profluvio afflitam,
quam sanctorum euangeliorum testimonio à Seruatore
noſtro morbi remedium inuenisse cognouimus, ex ea ci-
uitate oriundam, illiusque domum ibi ostendi, & admira-
bilia quædam seruatoris in eam beneficij monumenta &
quasi trophya ad hoc tempus durare memorant. Pro for-
ribus enim domus illius, æneam mulieris effigiem geni-
bus flexis, & manibus instar supplicantis, in anteriorem
partem extensis, super editum lapidem collocatam: huic
è regione, viri erectam imaginem ex eadem materia con-
flatam, vestitu ad talos demissò decenter ornatam, &
manum mulieri porrigentem: ad cuius pedes in ipsa basi
peregrinam quandam & inusitatam herbae specie enasci:
quam quidem, ubi ad ænei vestitus simbriam excreuerit,
morbis cuiusque generis medicandi vim & facultatem
habere. Hanc statuam, effigiem Iesu exprimere dicunt:
Quam ad nostram usque æratem manentem, ipsi ad eam
ciuitatem profecti, oculis cernebamus. Nec plane mi-
rum, eos, qui ex gentilibus prognati, à seruatore dum in-
ter homines viuebat, beneficiis affecti fuissent, ista effe-
sse, cum & nos Petri & Pauli apostolorum, & Christi
etiam ipsius imagines in picturis, colorum varietate ex-
pressas, conseruatasque aspeximus: idque propterea sicut
verisimile est, quod maiores nostri ad gentilis consue-
tudinis

Zozome.
in 5. fol.
71. b.
Marci 5.

tudinis similitudinem quām proximē accēdentes, eos qui tanquam seruatores illis fuissent, id est, qui illis aliquid salutis & subhidii attulissent, apud se honore ad hūc modum afficere consueuerant. Iacobi enim apostoli cathedram (qui primus erat ad Hierosolymitanæ ecclesiæ episcopatum à seruatore, & cæteris eius apostolis delectus, quemque fratrem Christi nuncupatum diuina prohibent eloquia) ad istud tempus seruatam, episcopi qui illic ordine successerunt, permagno æstiment: vnde declarant, perspicue, quemadmodū veteres patres ad nostram usque æratem sanctis viris, ob corum veram erga Deum pietatem debitam venerationem & tribuerint, & adhuc tribuere non cessent. Ista haec tenus.

De epistolis Dionysii, in quibus de festis & Paschate prescribit. C A P. X V.

Dionysius præter epistolas à nobis ante citatas, alias eodem tempore, quas ἐορτασμάς, id est de festorum celebratione, composuit: in quibus orationes, quæ festi Paschatis laudes plenius vberiusque continuerunt, instituit. Ex quibus unam Flamio, alteram Dominio, & Didymo dicauit. In hac canonem octo annorum citat, quod festum Paschatis non alio anni tempore, quam verno æquinoctio celebrari debeat. Aliam præterea epistolam ad compresbyteros Alexandriæ exarauit: atque ad alios diuersos, ingruente persecutione, diuersas scripsit epistolas.

De hiis que acciderunt in Alexandria.

C A P. XVI.

Vbi iam pax, sedata propè persecutione, constituta fuit, Dionysius rediit Alexandriam. In qua urbe tam grauis seditio & bellum intestinum de integrō ciebatur, ut fratres in ciuitate, propterea quod omnes in alterutram seditionis partem diuisi erant, Dionysius nullo modo posset inuisere: vnde in ipso Paschatis festo ab ipsa Alexiadriæ velut exula ab extera regione per literas

cum